

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-858

29.8.2025

Fremtind Livsforsikring AS

Ulykke

Fotball – vridning – kneskade – uforutsett – ulykkeshendelse.

Forsikrede pådro seg en kneskade under en fotballkamp. Skaden oppstod da forsikrede ble presset av en motspiller i en løpsduell, slik at hun kom i ubalanse og falt. Foretaket avslo krav under barneforsikringen, med henvisning til at det ikke forelå en ulykkeshendelse i henhold til vilkårenes definisjon. Saken reiste spørsmål om skaden skyldtes en ulykkeshendelse. Nemnda uttalte at det er den bakenforliggende årsaken og ikke skaden som sådan som må oppfylle kravet til en plutselig uforutsett og ytre begivenhet. Den aktuelle hendelsen måtte anses som en relativt ordinær taklingssituasjon i en løpsduell, og et slikt hendelsesforløp kunne ikke anses som en ulykke etter vilkårene. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede skadet kneet under fotballkamp i mai 2024.

I MR-henvisning 27.5.24, har ortoped og idrettslege om hendelsesforløpet beskrevet:

Skade under fotballkamp 22 mai. Vridning høyre kne i løpsduell. Akutte sterke smerter. Mistenker alvorlig kneskade. [...]

I MR-beskrivelsen fra 29.5.24, fremgår det:

R: ACL ruptur. Partiell ruptur i MCL. Medial meniskruptur. Bonebruise i laterale femurkondyl. Stor hyrops. Rumpert Bakercyste.

I skademelding til foretaket 2.6.24, er hendelsen beskrevet slik:

Vridningstraume høyre kne under fotballkamp (...).

Det er beskrevet at forsikrede fikk påvist en partiell skade MCL, komplett ACL-ruptur og mulig ramplesjon i mediale menisk.

Forsikredes mor utdypet 3.6.24 hendelsesforløpet på forespørsel fra foretaket:

Skaden oppstår i løpsduell med motstander. [Forsikrede] er sentral midtbanespiller og fører ballen oppover banen mot motstanders mål og blir presset tett av motstander som prøver å vinne ballen. Motstander kommer inn bakfra og fra venstre side i kroppen på [forsikrede]. Det er relativt høy fart på begge. [Forsikrede] presses så hardt at hun kommer i ubalanse og får en vridning i høyre kne, samtidig som hun faller fremover. Sterke smerter umiddelbart. Mener selv hun hørte en knekkelyd/knaselyd i kneet i det skaden oppstår. Ikke mulig å fortsette kampen. Akuttbehandlig med is og kompresjon.

Foretaket avslo forsikredes krav om erstatning 5.6.24 under henvisning til at det ikke hadde inntruffet et ulykkestilfelle etter forsikringsvilkårene.

Forsikrede klaget på vedtaket 25.10.24, og av klagen fremgår det blant annet:

Hun ble presset tett av motstander som prøvde å vinne ballen fra henne. Motspillerens press var ureglementert og førte til at dommeren blåste av for frispark. Det kraftige presset resulterte i at forsikrede

kom i ubalanse og fikk en vridning i høyre kne, samtidig som hun faller fremover. Forsikrede følte umiddelbart sterke smerter. Forsikrede mener selv at hun hørte knekkelyd/knaselyd i kneet i det skaden oppsto. Det var ikke mulig for forsikrede å fortsette kampen.

Det at hun ble presset, må likestilles med å bli dyttet (jfr. Rt. 2006-1642 motsetningsvis). Dyttingen var av en slik kraft at hun mistet balansen og fikk vridning i høyre kne. [...]

[...]

Det at hun i den situasjon mottar et ureglementert kraftig dytt som er så kraftig at hun får vridning i kneet og mister balansen og i tillegg faller fremover (ikke til siden), samt får varig kneskade, må anses som et avvik fra det ordinære i minst like stor grad som det nemnda kom frem til i FinKN 2024-53. [...]

Foretaket fastholdt sin vurdering 4.11.24.

I erklæringen signert i tidsperioden 22.-30.11.24 av motspillerens trener, egen lagleder og forsikredes mor som også er trener for laget, fremgår det:

Det bekreftes herved at skade påført [forsikrede] [...] i fotballkamp i [...] serien mellom [...] avholdt [...] på [...] kunstgress skyldes en forseelse. Skaden oppstår på bakgrunn av en forseelse utført av motspiller på [...], der frispark ble tildelt i situasjonen. [Forsikrede] fører ballen i høyt tempo fremover på banen og motspiller kommer inn bakfra og dytter [forsikrede] såpass hardt at hun kommer i ubalanse og faller fremover, med påfølgende alvorlig kneskade. [Forsikrede] tildeles frispark i situasjonen som er å regne som et brudd/forseelse på reglementet. Det ble lengre stopp i spillet grunnet behov for medisinsk behandling. [Forsikrede] måtte bæres av banen og var ute for resten av kampen med medisinsk behandling. Alle husker denne situasjonen godt, da den fremstår som meget alvorlig i øyeblikket.

Forsikrede har i det vesentlige anført at foretaket har lagt feil faktum til grunn og at foretakets rettanvendelse er uriktig.

Aktuelle sak har sterke likhetstrekk med Finansklagenemndas avgjørelse 2024-53. Foretaket har ikke hensyntatt hvordan ulykkesbegrepet skal forstås og anvendes (relativiseres) når barn og ungdom skader seg under utøvelsen av breddeidrett. Forsikrede fikk ikke en påregnelig skade som følge av deltakelse i en fotballkamp på hennes nivå.

Forklaringen fra forsikredes mor viser at forsikrede ble dyttet kraftig bakfra, hvilket ikke er tillatt etter spillets regler, og dette vil klart være en plutselig ytre begivenhet som forsikrede ikke kunne forutsett eller unngått. Dyttten bakfra forårsaket vridningen i kneet og den fysiske skaden. Dyttten skjedde i løpsduell med motspiller, og situasjonen i forhold til hva motspiller gjør er uoversiktlig for forsikrede og hun kunne umulig forutse eller påregne at slik duellering ville medføre ureglementert kraftig dytt bakfra med skaderisiko. En slik hendelse og skadeutfall ligger utenfor det et 15-årig barn kan påregne av risiko, på samme måte som cornersituasjonen, beskrevet i FinKN 2024-53.

Det er dokumentert i fremlagt uttalelse at skaden skyldes ureglementert forseelse av motspiller og at forsikrede ble tildelt frispark. Videre bekreftes at forsikrede førte ballen i høyt tempo og at hun ble dyttet såpass hardt fremover at hun kom i ubalanse som igjen medførte at hun falt fremover, med påfølgende kneskade. Hendelsen medførte lengre stopp i spillet grunnet behov for medisinsk behandling og forsikrede måtte bæres ut av banen. Hendelsen fremsto som meget alvorlig i øyeblikket.

Forsikrede var på skadetidspunktet svært godt trent og over normalt teknisk og taktisk god. Hun har god kroppsbeherskelse, god balanse, god fysikk og god teknikk. Hun hadde derfor gode forutsetninger for å gjennomføre vanlig og reglementert duellspill – altså innenfor det påregnelige.

Foretaket har i det vesentlige anført at skaden ikke skyldes et ulykkestilfelle etter vilkårene.

Det er ikke opplyst at forsikrede fikk en slagskade. Skaden skyldes en vridning i kneet, etter egen forkjær kroppsbevegelse. I forklaringen 3.6.24 er det opplyst at forsikrede i en løpsduell med en motspiller ble satt under press. Forsikrede kom derfor i ubalanse og fikk en vridning i kneet. I etterkant av avslaget er forklaringen endret til at forsikrede ble dyttet av motspilleren i løpsduellen, og at forsikrede ble tildelt frispark. Nye opplysninger og forklaringer som tilkommer etter at tvist har oppstått, og som står i motstrid eller tegner et annet bilde enn tidsnære bevis, har begrenset bevisverdi, jf. bl.a. HR-2018-2344-A.

Foretaket kan uansett ikke se at forsikredes etterfølgende opplysninger får betydning for utfallet av saken. Forsikrede har ikke sannsynliggjort at eventuell kontakt med en motspiller er en nødvendig betingelse for at skaden oppsto. Kravet om årsakssammenheng er ikke bevist. Videre er uansett en dytt fra en motspiller i en løpsduell innenfor det man kan forvente ved å spille organisert fotball. Dytt og kroppskontakt med motspillere skjer kontinuerlig i en fotballkamp, også på aldersbestemt nivå. At det gis frispark for en forseelse er vanlig, og det er neppe grunnlag for å hevde at det foreligger en ulykke hver gang det blir dømt frispark i en fotballkamp. Det foreligger ikke en forklaring eller annen dokumentasjon som tilsier at dyttet har vært utenfor det man kan forvente ved å spille fotball.

Foretaket har ikke akseptert FinKN 2024-53. Uansett mener det at avgjørelsen bygger på feil rettsoppfatning. Det er ikke holdepunkter for Finansklagenemndas kursendring, og det foreligger ikke tungtveiende rettskilder som støtter denne endringen. Denne endringen må enten komme fra lovgiver eller høyesterettspraksis.

Videre kan foretaket ikke se at Rt-2006-1642 begrunner at ulykkesbegrepet i alminnelig ulykkesforsikring skal relativiseres utfra forsikredes alder. Dommen sier at ulykkesbegrepet i trygderetten skal relativiseres utfra den trygdedes yrke. Dommen viderefører langt på vei den rettsoppfatningen som følger av Rt-1998-394 at ytre påkjenninger som regulært følger av aktiviteten man driver med, ikke oppfyller kravet til et ulykkestilfelle. For øvrig er det andre hensyn og formål som gjør seg gjeldende ved vurderingen av arbeidsulykke i trygderetten enn ved ulykkesbegrepet i alminnelig forsikring.

Barneklassene i fotball er fra 6-12 årsalderen. Fra 14 årsalderen spilles det 11'er fotball, med samme regler og spillformat som voksne og eliteutøvere. Dueller, kroppskontakt og taklinger er like vanlig i denne aldersgruppen som i aldersgruppene over. Det er derfor heller ingen grunn til å stille andre krav til hva som er «uventet». Ved deltakelse i idrett fra 13-års alderen vil barn dessuten være omfattet av en idrettsforsikring, som også dekker belastningsskader og andre uhell ved utøvelse av idretten. Forsikredes dekningsbehov vil derfor være ivaretatt ved idrettsforsikringen, og det er ingen grunn til å relativisere ulykkesbegrepet i barne- og ungdomsforsikringen.

Foretaket bemerker også at det er hendelsen, og ikke skaden, som må være uventet. Hvorvidt skaden var uventet for forsikrede har derfor ingen betydning. Skadeforekomsten i ungdomsidretten er ikke nevneverdig mindre enn i voksenidrett, verken på amatør eller profesjonelt nivå.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under en barneforsikring. Spørsmålet er om forsikrede har sannsynliggjort at hun har vært utsatt for et ulykkestilfelle under fotballkamp.

Hvilke hendelser/situasjoner som gir rett til utbetaling under en forsikring, er avhengig av den avtale som er inngått mellom forsikringstakeren og foretaket, med andre ord vilkårene.

Kravstiller har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt. Det betyr at det er forsikrede som må sannsynliggjøre i tilstrekkelig grad at vilkårene for utbetaling er oppfylt, og som må sannsynliggjøre de faktiske forholdene som er anført.

Partene er uenige om hvilket hendelsesforløp som skal legges til grunn, og dette må derfor avklares før nemnda kan vurdere om forsikrede fikk en ulykesskade.

Ved tvil om hvilke faktiske forhold som skal legges til grunn for den rettslige vurderingen, må de ulike bevisene vurderes og veies opp mot hverandre. I bevisvurderingen legger nemnda tidsnære bevis størst vekt, spesielt gjelder dette beskrivelser foretatt av leger eller fagfolk. Opplysninger fra parter eller vitner med binding til partene som er gitt etter at tvisten er oppstått, og som tegner et noe annet bilde enn tidsnære bevis, tillegges mindre vekt. Dette er i tråd med Høyesteretts retningslinjer i HR-2018-2344-A avsnitt 39-42 og Rt-1998-1565, og er dessuten et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling.

Det fremgår av henvisning til MR 27.5.24, at forsikrede fikk en vridning av høyre kne i løpsduell. I skademeldingen av 2.6.24 har forsikrede også opplyst om "Vridningstraume høyre kne". I forsikredes utdypende forklaring til foretaket av 3.6.24 er det uttalt at skaden oppstod i «løpsduell med motstander», og at hun ble presset så hardt at hun kom i ubalanse og fikk en vridning i høyre kne. I klage datert 25.10.24 er det også tale om kraftig «press» og videre er det opplyst at årsaken til vridningen var «et ureglementert kraftig dytt» som førte til at forsikrede mister balansen og i tillegg faller fremover. Videre er det nevnt i klagen at det ble blåst frispark

De senere opplysningene om ureglementert kraftig press/dytt av motspiller tegner et noe annet bilde av hendelsen enn de tidsnære opplysningene. De senere opplysningene kommer etter at det har oppstått tvist med foretaket, og på bakgrunn av det som er sagt om bevisvurderingen ovenfor, finner nemnda at dette ikke kan legges til grunn.

Etter dette leger nemnda, i tråd med de tidsnære opplysningene, til grunn at forsikrede fikk en vridning i kneet da hun «kom i ubalanse» ved en «løpsduell med motstander» der hun ble presset.

Vilkårenes pkt. 4 angir at forsikrede har krav på erstatning som følge av en ulykkeskade. Hva som anses som en ulykesskade er videre definert slik:

En ulykesskade er en fysisk skade på kroppen forårsaket av en plutselig, uforutsett og ytre begivenhet (ulykkestilfelle). Psykiske skader regnes ikke som ulykesskade med mindre det samtidig er påført fysisk skade som medfører medisinsk invaliditet. (...)

Spørsmålet er etter dette om det i aktuelle sak er tale om en skade «forårsaket av en plutselig, uforutsett og ytre begivenhet».

Vilkåret innebærer et krav om årsakssammenheng mellom en ytre, fysisk hendelse og skaden. I den såkalte skyggekjennelsen, Rt-2005-1757, uttaler førstvoterende i avsnitt 47:

«Det er normalt et kjennetegn ved en ulykke at det foreligger en ytre begivenhet som inntreffer uventet og plutselig. Uttrykket "ytre begivenhet" har således lenge vært benyttet som ledd i definisjonen av "ulykke" i vilkårene for ulykkesforsikring. Med "ytre" siktes i denne forbindelse til at det må ha skjedd noe utenfor den skadedes legeme. Det er likevel ikke noe vilkår at det skal ha inntruffet noe helt uavhengig av den forsikredes person, se Selmer: Forsikringsrett, 2. utgave (1982), side 257»

Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at utøvelse av idrett normalt vil innebære en økt risiko for skade, og ikke enhver skade oppstått ved idrettsutøvelse vil være en ulykesskade i vilkårenes forstand. En rekke skadesituasjoner vil falle utenfor, og tydeligst er skadetilfellene som alene skyldes egen kroppsbevegelse. Nemnda viser her til blant andre avgjørelsene FinKN-2019-904, FinKN-2020-533, FinKN-2021-241, FinKN-2021-279 og FinKN-2023-200.

Når det gjelder risikoen ved utøvelse av ordinær fotball, har nemndspraksis vist at det f.eks. må sies å være en del av spillets ordinære gang å bli utsatt for en vanlig takling fra motspiller, å bli presset av motspiller, å skli, å miste balansen, å snuble, å falle overende, å foreta voldsomme unnamanøvre, å vri kraftig på kroppen når spillet snur eller lignende, jf. blant annet 2023-163, 2019-560 og 2015-502. Dette gjelder også for personer som spiller fotball uten å være profesjonelle.

Tvil oppstår gjerne der det er sannsynliggjort at skademekanismen er sammensatt, og skadeårsaken dels kan knyttes til en ytre begivenhet. Spørsmålet er hva som skal kreves av ytre bidrag til skaden. Dersom forsikringstilfellet (ytre, fysisk begivenhet) samvirker med udekkete årsaker (forsikredes bevegelse) er det sikker rett at forsikringstilfellet regnes som hovedårsak med mindre disse bevegelsene like godt kunne inntreffe uavhengig av den ytre begivenheten.

Det er den bakenforliggende årsaken, og ikke skaden, som må oppfylle kravet til «*en plutselig, uforutsett og ytre begivenhet*». Det er dette, som etter vilkårene, defineres som 'ulykkestilfellet'. Etter nemndas syn må hendelsen i aktuelle sak anses å være en relativt ordinær taklingssituasjon i en løpsduell. Slik saken er fremstilt, kan ikke nemnda se at den bakenforliggende årsaken i denne saken, oppfyller kravene til «en plutselig, uforutsett og ytre begivenhet». Det er da ikke en ulykkeskade, og forsikrede har følgelig ikke rett til utbetaling under forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Mallings (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).